

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krono. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za **inserate** se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Kako deluje parlament privilegirancev za narodni blagor?

Čegave interese zastopa sedaj veljavni parlamentarni sistem v Avstriji nam neizmerno jasno dokazuje postopanje obeh zbornic s takozvano protirojanovsko postavo.

Stvar je bila taka-le:

Leta 1890 je začelo v sladkorni obrti pod zaščito izvoznih premij, katere je država plačevala tovarnarjem in pod vplivom visoke uvozne colnine, kartelsko gibanje, katero je imelo namen do skrajnosti izkoristiti te ugodnosti na korist peščice cukrovnikov in na škodo vseh pridelovalcev repe in konsumentov sladkorja. Ta trust je bil 1897. l. dokončan in je po svoji potrditvi in svoji odirljivosti prekosil vse velikanske ameriške truste: komisija, katero so Amerikanci poslali sem, da prouči to institucijo, je izjavila v svojem poročilu, da je naš sladkorski kartel vrhunec vse umetnosti in vsega znanja v tej stroki.

Sladkorski kartel je diktiral popolnoma samostojno cene repe, katero je znižal na škandalozno nizko mero, določal je pa obenem cene sladkorja, katere je nečuvno zvišal. V anketah ministrstvu in zbornicah je bilo določeno, da plačujejo fabrikantje kmetom kilogram sladkorja v repi po **12 vinarjev** in da prodajajo kilogram sladkorja konsumentom v istem času po **18 vinarjev**.

Da bi čitatelj, kateremu je stvar tuja, spoznal sistem sladkorskih rajonov, dostavljamo: Vsak kmet, ki prideluje

repo, je prisiljen prodajati svojo repo temu in temu cukrovniku in ne nobenemu drugemu in to po tej ceni in po teh pogojih, katere mu cukrovar določa. Noben drug cukrovar ne sme kupiti repe od njega.

S tem je vničena prosta konkurenca, s tem je tudi izključen vsak poskus izviti in rešiti se iz rajona, uničena je možnost regulirati cene po povprašanjih in ponudbi, kar je pri kupčiji z vsakim blagom pravilo.

Te razmere so postale naravnost neznosne in vlada se je videla prisiljena poseči vmes. Predložila je po skrbnem študiju rajonskih posledic državnemu zboru postavo, po kateri bi se imelo onemogočiti rajonovanje. — Uradno poročilo o tej postavi je v stenografskem zapisku državnega zbora št. 1844 od leta 1903 ter pravi:

Z rajonom prideljeni so kmetje karteliranim tovarnarjem tako, kakor je bila navada v srednjem veku. S tem so obnovljene gosposke pravice nad tlačani in kazalec časa je pomaknjen za sto let nazaj, zgradila se je osebna in gospodarska odvisnost, in vse to le na korist cukrovniku. Pojde li to svojo pot naprej, pridejo zemljišča s pomočjo rajonov popolnoma ob ceno in kmetsko prebivalstvo ob vse svoje imetje, ne da bi zato dobilo kako odkupno ceno ali kakršno si bode nagrado. Protirajonska postava je bila v državnem zboru urejena, poostrena in z veliko večino sprejeta dne 4. aprila 1905. l.

Kartelisti se pa tega niso posebno vstrašili, saj imajo svojo gosposko

zbornico. Kakor hitro je protirajonska postava prišla v gosposko zbornico, je bila izročena sladkornemu odseku, v katerem sede skoro sami člani kartela. V gosposki zbornici je ležal ta zakon, kateri obstoji iz vsega skupaj desetih paragrafov, skoro dve leti in je plesnjeval v arhivu. Šele ko so češki kmetje poslali ogromno deputacijo, da bi podrezala gosposko zbornico, katera je nastopila pasivno in stenceno proti tej postavi, je gosposka zbornica blagovolila vzeti postavo v pretresovanje. Zavrgla je predlog in tako je romal načrt protirajonske postave zopet v poslansko zbornico. Tam mirno spi in bode spal do bližnje smrti zakonodajnih zbornic, kajti njih šestletno obdobje konča decembra 1906!

Enako brutalno kakor s pridelovalci repe, postopal je kartel s konsumentom sladkorja. Kartel je dobival na vsakem kilogramu povžitega sladkorja nad navadni tovarniški dobiček še 26 vinarjev kartelskega dobička. V Avstro-Ogrski se porabi na leto okoli 4 milijone meterskih stotov sladkorja, sladkorski kartel je dobival torej na leto sto milijonov kron in v desetih letih svojega obstanka eno milijardo kron. Vsaka rodovina starih glav porabi na leto, kakor kažejo statistike, primerno do 52 kg sladkorja, po tem takem je bil prisiljen tudi najsiromašnejši delavec plačevati sladkorskim baronom Schöler-Stummer, Bloch-Anspitz & Comp. 52×26=1352 K posebnega davka!

Kartelu sladkorskih tovarnarjev je napravila konec bruseljska konvencija in ljudstvu je bil odvzet ta ogromni

kartelski davek. A to ni dolgo trajalo in danes se že zopet zbirajo cukrovniki v kartel, kateri se ima sestaviti popolnoma po istih načelih kontingentacije, kakor poprejšnji ter ima trajati dokler ne preteče bruseljska konvencija.

Takemu roparstvu se mora upreti cela javnost, ne smemo več trpeti, da bi se višale cene najnujnejšim živilom, to pa tem manj, ker imajo njih izdelovanje v rokah milijonarji, kateri so nam odnesli tudi brez kartelov več nego zadosti od našega skromnega imetja.

Vse to pa jasno priča, kako živo in presrčno in s kakim neizmernim zanimanjem zastopajo naši postavodajalci interese svojih volilcev.

Pa naj še kdo reče, da ni že skrajni čas, da pride prav radikalna premena!

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

V državnem zboru je stavi 5. t. m. poslanec Haueis v imenu nemških agrarcev nujni predlog, naj vlada ne odpre meje za uvoz živine ne iz Srbije ne iz Rusije, ker bi to bil baje za avstrijske kmetovalce smrten udarec. Vnela se je debata, v kateri so se socialni demokrati krepko potegovali za to, da se ta nujni predlog odkloni, da se odpro odžavne meje za uvoz živine iz Balkana in od drugod in da se tako omogoči tudi delavstvu in malim uradnikom malo mesne hrane, katera jim je v sedanjih razmerah predraga in nedosegljiva. Vkljub temu je bil Haueisov predlog z veliko večino sprejet. Poslanec Wastian je interpeliral

LISTEK.

V Nemčiji.

(Potopisne in narodno-gospodarske črtice.)

Vlado Pušenjak.

(Dalje.)

V. Friedberg

(centralna zadruga za nakup, čebelarstva razstava, zimsko kmetijska in sadjerejska šola, topališče Neuheim-Schotten mlekarna, gozdarsko delo.)

Iz Frankobroda me je peljala pot veliko vojvodino Hessen-Darmstadt, katera je središče združništva v celi Nemčiji. V tej deželi so najstarejše in najzornije zadruge, radi tega sem tudi v tej deželi stopil v združno prakso.

V pokrajini Oberhessen (velika vojvodina je namreč razdeljena v tri pokrajine in vsaka pokrajina v več okrožij, katera imajo isti obseg kakor pri nas majhna okrajna glavarstva, lehi prijazno mesto Friedberg; ako-

ravno ima le 10.000 prebivalcev, ima vendar neštivilno šol, kakor zimsko kmetijsko in sadjerejsko šolo, učiteljske, protestantsko bogoslovje, višjo obrtno akademijo, katero obiskujejo v velikem številu inozemci, vzlasti Rusi. V mestu ima sedež centralna zadruga za nakup in prodajo, ki ima, ker v Nemčiji ljudje v večji meri kot pri nas upoštevajo ugodnosti skupnega nakupa in skupne prodaje, naravnost velikansk promet. V Friedbergu je bila ravno otvorjena čebelarstva razstava; razstavljeno je bilo čebelarstvo orodje, panji raznih sistemov, izdelki iz voska, strd od akacije, lipe in drugih pomladanskih cvetlic (ajde tukaj ne sejejo), čebelnjak, v katerem so bili roji raznovrstnih bučel ter zelo zanimiva razstava vseh za čebelarstvo važnih cvetlic. Zadnji oddelek razstave je priredila sadjarska šola. Panji (normalni nemški) so izdelani na ta način, da je le ogrodje leseno, večji del panja obstoji iz slame. Čebelarstvo je v pokrajini Oberhessen močno razširjeno; kamor pridem najdem obilo čebelnjakov. Ve-

liko pripomorejo k napredku čebelarstva čebelarstva razstave, spojene s sejmom za strd, ki se vrše vsako leto v drugem kraju.

Spodnještajersko slovensko čebelarstvo bi gotovo širilo zanimanje za čebelarstvo s prirejanjem lokalnih razstav; sploh moramo Slovenci obračati večjo pozornost pokrajinskim razstavam. V Nemčiji se leto za letom v vseh okrajih prirejajo lokalne razstave za vse mogoče gospodarske stroke in na ta način se ljudstvo pridobiva za umno gospodarstvo! Besede mičejo, a vzgledi vlečejo.

Gospodarsko delo na deželi vršijo, kakor pri nas, skoraj izključno učitelji; večina razstavjalcev na čebelarstvu je pripadala učiteljskemu stanu, katero zavzema tudi vodilna mesta v zadrugah in kmetijskih društvih.

Kmetijsko šolstvo v Nemčiji je zelo razvito; vsaka država vzdržuje dveletne zimsko kmetijske šole, katerih v Avstriji zelo pogrešamo. Treba bo pri nas vplivati na vlado, da naj ustanavlja za okraje, v katerih so pri-

bližno enake gospodarske razmere, zimsko kmetijske šole. Seveda ima avstrijska vlada vedno pomisleke glede zadostnega števila učencev, potrebe itd., radi tega moramo uporabiti vsaj za začetek sredstvo samopomoči. Okrajni zastopi naj bi ustanovili zimsko kmet. šole in po svojih poslancih vedno in vedno pritiskali na vlado, da je država prevzame na svoje troške. Eno zimsko kmet. šolo bi lahko skupno ustanovili okraji Ljutomer, Ormož, Slov. Lenart, ev. Ptuj; drugo okraji Šmarje, Kozje, Sevnica, ev. Rogatec in Brežice; tretjo okraji Celje, Vranksko, Gornji grad, Šoštanj. Potom zimskih kmetijskih šol, katere bi bile radi bližine prebivalcem posameznih okrajev pristopne, bi dobili za napredek v kmetijstvu vnet kmečki naraščaj, v učiteljih teh šol pa bi dobili potrebne delavce za gospodarsko delo, katere tako krvavo potrebujemo. Kako velik pomen pripisujejo v Nemčiji zimskim kmetijskim šolam, priča dejstvo, da obstoje v pokrajini Oberhessen, ki šteje približno 300.000 prebivalcev, tri zimsko kmetijske šole!

trgovinskega ministra zaradi uvedbe avtomobilske poštne zveze med Mariborom in Ptujem.

Polanec Kittel je stavil predlog, naj se zniža davek na sladkor, ko so o stvari govorili fin. minister in par poslancev se je pokazalo, da zbornica ni več sklepčna — in seja je bila sklenjena.

Železniški odsek je sprejel predlog o severni železnici z veliko večino in začela se je o tem debata.

Odsek za volilno reformo je sprejel predlog pododseka za volilno dolžnost v smislu predloga poslanca Hrubega, po katerem se uvedbo volilne dolžnosti prepusti deželnim zborom.

Pododsek (justičnega odseka) za pripravo reforme zak. prava se je 5. t. m. sešel. V tej seji se je dr. Schöffler s katoliškega stališča ostro izrazil proti vsem reformam zakonskega prava.

Kartel železninarjev je plačal svojim članom dividendo po 37 $\frac{1}{2}$ % in je sklenil, da cene železa še poviša. Deputacije ključarjev, kleparjev in mehanikov so prišle v parlament, da se ministrom pritožijo zoper te odiralce in prosijo, naj vlada kaj ukrene proti takemu odiranju. Železniški minister in minister za poljedelstvo sta naravnost povedala, da žalibog ne more ta nič proti takim mogotcem. Trgovinski minister je pa dejal, da je kartelstvo novodobna pridobitev in da ima mnogo dobrih, da tudi mnogo slabih lastnosti (mi čutimo žalibog le slabe lastnosti). Obljubil je, pa bode o tej stvari v kratkem obširno govoril v parlamentu. (Koliko bo konsumentom s tem pomagano?)

Ogrska vlada pripravlja načrt nove volilne postave. Po kakršnih načelih bo sestavljen, se še ne ve, gotovo je le, da ne bode to splošna, enaka in tajna volilna pravica.

Košutovci bodo v jesenskem zasedanju delegacij ministra vnanjih stvari gr. Goluchowskega ostro napali in podpredsednik ogrskega parlamenta bode baje predlagal, da mu delegacija izreče nezaupanje. Košutovci hočejo temeljito obračunati z njim ter ga prisiliti, da čimprej odstopi.

Nova hrvatska vladna stranka ali bolje rečeno resolucionaši so praznovali 3. t. m. obletnico odkar je bila na Reki sklenjena med hrvatskimi in ogrskimi politikami ustmena pogodba, znana pod imenom reška resolucija. Uspehi novega kurza so do sedaj še majhni, a vsekakor so uspehi, ki pomenjajo napredek in razvoj v političnem življenju Hrvatske. „Novi list“ govori o stanju, v katerem je bila dežela, ko je nastopila nova vlada ter nekako poziva Hrvate, naj ne pričakujejo čudežev od novega kurza marveč, naj vsak po svoje pomaga, da narod povzdigne na višjo kulturno in gospodarsko stopinjo, ker samo v tem je pravi napredek. Tak napredek je pa posledica dolgega vstrajnega dela, naravnega, harmoničnega razvoja in ne kakoršnih si bodi skokov ali nenadnih preobratov.

Vnanje države.

— **Rusija.** Car se je povrnil v Peterhof. Kakor poroča „Temps“ bode končalo letošnje leto s pomanjkljajem kakih deset milijonov rubljev. Da bi pa vsled tega državna uprava ne prišla v prevelike zadrege, se bode finančni minister trudil omejiti vse izdaje kolikor mogoče ter strogo paziti na to, da se državni proračun v ničem ne prekorači.

— **Srbija.** O priliki proračunske debata mora sedanja srbska vlada skupščini predlagati najnujnejše reforme državne uprave. Po mnenju „Trgov. glasnika“ je neobhodno potrebno: Da se še tekom te skupščinske sesije začne

s preuredbo državnega računovodstva in blagajniške stroke; reforma davčnega sistema in preustroj davčnih oblastev; isti list meni, da bode morala vlada strogo paziti na to, da uvede zakon o proračunu od 1905. l. v veljavo in da strogo pazi na to, da se postavljeni in v skupščini sprejeti proračun tudi do pičice drži in ne prekorači. Z obzirom na letošnje izredno gospodarsko stanje bil bi deficit neizogiben; finančni minister mora pa skrbeti za to, da primerno omeji vse izdatke, da se tako izogne primanjkljaju in obvaruje državo pred denarnimi nepravilnostmi.

— **Francija.** Boj med cerkvijo in državo se kaže v svojih posledicah na diplomatičnem polju. Turški sultan je sklenil ustanoviti svoje poslaništvo pri Vatikanu. To je se ve da, vatikanskim krogom tim ljubše, ker bode potem pač nemogoče, da bi Francija še nadalje igrala vlogo pokroviteljice vseh katoličanov v Orjentu, kakor jo je do sedaj. Francija zgubi s tem nekaj svojega ugleda v Orjentu. — Tudi v vprašanju o osnovanju bogoslužnih občin se cerkev noče vdati — in kakor se je ministrski predsednik Clémenceau izjavil, se vlada kljub temu ne bo poslužila pravice, da bi temeljem nove postave že 11. decembra t. l. zaprla cerkve, ampak hoče počakati do decembra 1907, da tako ne pripomore, kakor je minister Briand rekel, duhovstvu do dober kup mučeništva, kar bi samo povečalo njega upliv in ugled v narodu.

Tem vladnim nazorom nasproti zastopajo radikalni socialisti taktiko neupogljive odločnosti. Na shodu te stranke dne 6. t. m. je bila sprejeta resolucija v kateri pozivajo vlado, da naj vso cerkveno imovino, katere bi do 11. decembra t. l. ne reklamirale bogoslužne občine, izroči dobrodelnim družbam.

— **Nemčija.** Na shodu nemške ljudske stranke v Monakovem dne 29. septembra t. l. razpravljalo se je glavno o programu demokratične komunalne politike. V predlagani program je sprejeta zahteva naj se izvede in postavnim potom zavaruje občinska samouprava ter upelje splošna, enaka, direktna in tajna volilna pravica v vse občinske zastoje ter naj se odstranijo vsa privilegija izvirajoča iz imetja. Ženam naj se da vsaj posvetovalni glas v občinskih komisijah (kakor v odboru za sirotinstvo in ubožce, v šolskih odsekih itd.). Glede davčne reforme je shod sklenil, naj se upelje poseben davek na nezastužen vzrast zemljiških cen. (Ta davek bi zadel v prvi vrsti takozvane spekulante z zemljišči, posebno s stavbišči, kateri „služijo“ ogromne zneske ter bi zamogli nositi tudi razmerne davke od tega „zaslužka“, kateri jim je vzrastel vsled tujega dela in tuje podjetnosti v sosedstvu njihovih zemljišč.) V programu se zahteva nadalje, naj občine prevzamejo v svojo last in svojo upravo mestne in cestne železnice, plinarne, vodarne, elektrarne itd. Občinska podjetja naj bodo uzorna, posebno kar se tiče delavskih pogojev, delavne dobe, mezde, določanja pokojnine, dopusta za odpočitek in okrevanje ne da bi se delavcu vtrgala zato plača, ustanovljenje delavskih odborov itd. Glede rešitve vprašanja o stanovanjih zahteva program, naj se podeli občinam pravica razlastitve ali expropriacije, tako, da si občine pridobijo lahko za primerno ceno potrebna zemljišča, na katerih naj zidajo hiše z zdravimi, primernimi in ceneni stanovanji tudi za delavsko in nepremožno meščansko prebivalstvo.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Slovensko trgovsko društvo** v Celju si je v včerajšnjem občnem zboru spremenilo pravila, druge sklepe pa odložilo.

— **Poročil** se je dne 6. t. m. v Petrovčah naš štajerski rojak od blizo Planine g. Lovro Bouha, sodni tajnik v Sarajevu, z gospo vdovo Alojzijo Lemež, gostilničarko v Celju.

— **Samo nemške napise** hoče celjski mestni odbor trpeti v Celju. Novi načelnik mestnega urada dr. Ambroschisch, sin Ambroziča in brat Ambrositscha, je priporočal, da mora vsak obrtniški in trgovski napis, ki moli od kake hiše proč v zrak, biti nemški, kajti „zrak nad ulicami je last mestne občine“. Take neumnosti pač na celem svetu ne spravijo na dan. Celjski mestni očetje in njih uradniki pač ne vejo, da ulice niso last občine, ampak so javna imovina, katero občina samo oskrbuje. Ker so ceste javna imovina, javen je tudi zrak nad njimi in zato pač ne bodo nikoli dosegli naši Nemci, kakor hočejo, da bi jim kdo 20 h na leto plačeval za svoj obrtni znak, ki ga obesijo nad ulico. Stvar pa kaže, kako vedno tuhtajo in si glave belijo celjski Nemci, da bi Slovence zatrli in ker to ne gre, da bi se celjski Slovenci vsaj kazati ne smeli pred svetom. Orožje nam silijo v roke, vsak bojevnik je Slovincem potreben in neizogibna za uspehe nam je — edinost! Razumijo naj nas oni izmed nas, ki cepijo naše moči!

— **Nemškega uradovanja s Slovenci** ne more opustiti celjsko okrajno sodišče. Nasprotno! Prav zadnji čas pišejo vedno več nemških zapisnikov in rešitev za Slovence. Konec mora biti enkrat načelu, da so c. kr. sodišča na Slovenskem preskrbovališča protipostavnežev.

— **Volitev občinskega odbora za celjsko okolico** hočejo celjski Nemci ovreči. Pravijo, da je bil volilni imenik po nekem zastarelem predpisu davkov sestavljen. Modri celjski nemški sinovi slovenskih staršev so pač prepozno vstali za tako pritožbo. Pritožiti bi se pač bili morali v osmih dneh po razpisu volitev in razgrnitvi imenika volilcev. Zdaj so zamudili, sicer pa tudi stvarnega vzroka za pritožbo ni nobenega. — Po končani volitvi očital je celjski nemški list nekaterim slovenskim volilcem, da so volili s svojimi rojaki vkljub nemškim odjemalcem, katerih imajo tudi nekaj v svojih obrtih. To je najdrznejše in najneumnejše hujskanje obenem. Kadar Rakusch, dr. Jabornegg, dr. Kovatschitsch, dr. Schurbi in vse druge celjske velike glave, ki vlečejo ogromni del svojih dohodkov od Slovencev, ne bodo več volili z Nemci, tedaj naj kar govorijo o slovenskih obrtnikih kot volilcih. Dokler pa celjski Nemci pobirajo slovenske denarje, da z njimi proti Slovincem delajo, tako dolgo naj držijo svoje strupene jezike za zobmi, ne pa da razglašujejo občinske odbornike v svojem časniškem glasilu za „sovražnike mesta“ (Stadtfeinde). Sicer pa bomo mi Slovenci morali napeti ostrejšje strune zoper svoje sovražnike v Celju in zoper pisavo njihovega lista. Ako veljajo postave za brambo Nemcev, moramo doseči isto za nas. „D. W.“ sme pisati, da Slovani nič ne storijo za vzdržanje Avstrije, ampak da delajo samo Nemci, Slovenci pa samo pijejo mozeg države. Dobro! Plačujte samo Nemci davke, jemljite samo Nemce k vojakom! Potem pa iščite Avstrijo, kje bo. Avstrija bi ne bila nikoli prišla na stališče, na katerem je, ako bi ne imela v sebi Slovanov in ako bi se ne bilo z Avstrijo

združilo slovansko češko, že tedaj višje ko druge dežele razvito kraljestvo z Moravo in Šlezijo. O tem drugokrat še več!

— **V Šmarji pri Jelski** je kupil narodni trgovec Anton Štupar hišo z gospodarskim poslopjem, pravno za trgovino in kako obrt. Po tem posestvu so se nekaterim tukajšnjim nemškutarjem cedile sline, ker jih niso dobili v svoje kremplje, se naj grozno jezijo. Čestitamo.

— **Nemčurska pobalnostva.** Iz Šoštanja se nam poroča: Odkar je nekdo na kolodvoru se nabijajočo reklamno tablo nepotrebnega „Deutsches Haus“ pomazal, maščujejo se neke barabe nad nedolžnimi napravami tukajšnjega slovenskega „Olepševalnega društva“. Tako je to društvo, kateremu se morajo vsi brez razlike narodnosti zahvaliti za njega tako uspešno delovanje za povzdigo prometa tujcev, pred tremi leti nasadilo na glavnem trgu okoli sohe Matere božje več akacij, katere so se tako bujno razvile, da so bile res v okras glavnemu trgu. Minolo soboto ponoči pa so jih umorili pijani delavci nemške tovarne znanih slovenskih odpadnikov Franc Woschnag & Söhne. Roka pravice je že doletela te zapeljance, med katerimi je tudi sin nekega Hliša. Od petka na soboto so pa neznani zlikovci pokradli več klopov v gozdu nad gradom. Sploh se obnaša naša nemška fakinaža v zadnjem času tako, in to ponoči, da nismo skoraj varni življenja. Tako so v soboto zvečer težko ranili godca naše narodne godbe, da so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico, in enega delavca tovarne g. Lampreta. Za ta pretep se ni naša slavna žandarmerija niti zmenila. Ko je izvedela o pomazanju reklamne deske „Deutsches Haus“, o takrat je bila naša žandarmerija na vse zgodaj po koncu in celi dan iskala „zločinca“, seveda v osebi kakega godca narodne godbe, kajti na te imajo gospodje iz Grobnikove hiše posebno „šarf“. — Za danes povemo tem gospodom samo to, da naj se poboljšajo, drugače jim bomo še kaj drugega povedali!

— **Volitve v okrajni zastop brežiški** bi se imele že davno vršiti; toda okrajno glavarstvo je zavlačevalo rešitev reklamacij od maja pa do oktobra, ker so šanse za Slovence preveč ugodne. Te dni so se reklamacije rešile vsled interpelacije v državni zboru; po tej rešitvi ima slovenska stranka še vedno v veleposestvu, ki odločuje, 2 ali 3 glasove večine. Okrajni glavar pa je proti jasnim odločbam upravnega sodišča in proti ukazu namestništva prečrtal tri slovenske veleposestnike iz imenika, ki po zemljiški knjigi in po katastru posedujejo zemljišča z davkom nad 120 kron; izbrisalo se jih je, ker davki slučajno ni predpisan v glavnih knjigah davčnega urada na njih ime! Okrajni glavar in nemška stranka za njim pač računa na to, da odpade par slovenskih glasov po kakem naključju, kajti do volitev je še daleč. Upamo, da se ta račun prekriža.

— **Znana črkolivnica češke delniške družbe v Pragi** je naročila do sedaj 200 komadov vseslovenskih izkaznic, oziroma legitimacijskih listov, komad po 1 K, ki jih je založilo v korist družbe sv. Cirila in Metoga društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju. Opozarjamo vse sl. tiskarne na to slovansko tvrdko, ki tako dejansko izvršuje češko-slovensko vzajemnost, ter jo pri tozadnih naročilih najtopleje priporočamo.

Odsek za leg. listek.

— **S konji in vozovi v Dravo.** Kmet Miha Heller iz Tršave pri Mariboru je hotel z M. Gumsij na prevoz v Duplek Zgornji in od tam z vozom

Drave domov. Blizo prevoza se
krat en konj splaši in strže še dru-
ga konja, voz, Hellerja in Gumsejevo
v Dravo. Prevoznik Šantl je
nesrečo, skočil v čoln in veslal
potapljeni. Ne Heller ne Gumsejeva
znala plavati in ko je Šantel za-
blizu, sta se oba krčevito prijela
in, pa oba z iste strani, zato bi
čoln skoro prekucnil. Šantlu se
nesrečilo rešiti oba ter ja spraviti
na bano. Komaj je ta dva spravil na
bano, skoči zopet v čoln in vesla za
se. Posrečilo se mu je tudi to in
vsi je voz in konje na nek otok.
Krat se pa isti konj zopet splaši
in mirja z vozom in drugim konjem
v vodo, ki je to pot voz in konje
vesla, da niso še danes ničesar našli.
Ima do 1700 K škode ter ima
politi svoje in Gumsejeve življenje
vrlemu Šantlu.

Orožne vaje domobrancev leta
Z ozirom na razpis domobran-
ca ministrstva št. 943/II z dne 30.
letos imajo prihodnje leto sledeči
domobranci svoje orožne vaje: 1. Domo-
branci, ki so **dve leti dejanski**
iz nabornega letnika 1904, pri-
mo, iz leta 1902 na drugo,
1900 na tretjo, iz leta 1898 na
peto in končno iz leta 1896 na peto
orožno vajo. 2. Domobranci, ki so **tri**
dejanski služili, imajo iz na-
bornega letnika 1903 prvo, iz 1901
1899 tretjo in iz 1897 četrto
orožno vajo. 3. **Nadomestni re-**
zervniki iz nabornega letnika 1906
prvo, iz 1903 drugo in iz 1900
orožno vajo. Dalje imajo drugo
orožno vajo vsi oni domobranci, ki so s
orožno vajo zaostali. Pozivni
se vrste tako-le: 15. marec, 15.
15. maj, 15. junij in 15. julij.
in manevrske vaje se vrše
meseca avgusta. **Vsak domo-**
bravec, ki ima drugo leto
orožno vajo, si lahko izbere
nam določi čas, kdaj naj-
pride na vajo. Z ozirom
olajšavo ni v prihodnje vlagati
prošenj za oprostitev od orožne
ono mostvo, ki bi se sploh ne
vpozno oglasilo za kako vajo, se
na končno, to je manevrsko
Zadnji rok za priglašanje, kdaj
prikladna orožna vaja, poteče
marja.

Kranjsko.

Umrl je g. notar Makso Koser
t. m. v Mokronogu na Dolenj-
Rojen v Slovenski Bistrici, izvršil
prijazijske šole v Mariboru in v
kjer je l. 1869 napravil maturo.
kavani, kakor nepremožni dijaki,
emel boriti v dobi pravoslovnih
bil je potem notarski kandidat
Mariboru in slednjič postal notar v
od tam je bil premeščen v Ptuj,
pa ni dosegel izpolnitve svojih
zaradi česar se je preselil v
Kronog. Tukaj je končal svoje živ-
je s 60imi leti. Zapustil je vdovo
ve sinov v častnih službah, eden
je še mlad.

Na Studencu se sveti — de-
nemu odboru se pa še ne sveti.
mo je neki blazni na Studencu
svojo slamnico, menda v pro-
tr. Bleiweisove uprave, ki take
zastacije" blaznih omogočuje.
je manjkalo, da ni pričela blaz-
greti. — Ali se bo vsaj sedaj
delnem odboru kaj posvetilo?

Novo društvo. V Trzinu se
stanovilo „Slovensko društvo pe-
narjev in rejcev vseh domačih

Dolenjske novice. Gosp. Jos.
arčič, posestniku Turnške graščine
Krkem, se podeli koncesija za
trarno pod Savskim mostom pri
em, iz katere se bo dobivala elek-

trična razsvetljava za celo Savsko do-
ino od Sevnice do Brezic, in katera
utegne oddajati električno razsvetljava
tudi Zagrebu. — Krška sodnija se je
iz starega poslopja ob Savi preselila
v sredino mesta v hišo g. dr. Janko
Hočevarja poleg glavarstva. — Po-
sestvo graščine v D. Radolji pri Bučki,
katero so kupili kmetovalci Pungeršič.
Novak in Baj za 84.000 K. se zdaj
razkosava in prodaja na drobno med
bližnje male posestnike.

Koroško.

Narodopisje slovenskega Ko-
rotana. Rojaki! Zadnji čas se je za-
čelo na Koroškem prav živahno na-
rodno delovanje. Da bi se to delo
olajšalo in izdatno pospešilo, zato je
sklenil podpisani odsek, da začne na-
birati snov za narodopisje slovenskega
Korotana. Odsek želi izdati knjižico,
v kateri bodo začetane narodne meje
in natanko opisana slovenska posest
na Koroškem. Opozorili bomo Slo-
vence na vse naravne krasote in na-
rodno-gospodarske prednosti te zemlje,
na narodnostno stanje itd. Prosimo
slovenske rodoljube, da nam pomagajo
uresničiti to idejo s tem, da zbirajo
snov po predloženem obrazcu: 1. Kraj.
2. Občina (v katerih rokah), politični
okraj, drugi uradi (koliko je sloven-
skih uradnikov), fara (duhovnik po
narodnosti). 3. Opis kraja: lega, na-
ravne lepote, prirodni zakladi (rudo-
kopi, mineralne vode itd.), podjetja,
obrtni, trgovina (v katerih rokah: slo-
venskih ali nemških). 4. Etnografija.
Meja: Slovenci, Nemci in nemško mi-
sleči in druge narodnosti po številu.
5. Šole (otroci po narodnosti v %).
6. Društva: a) Narodno-gospodarska (v
katerih rokah). Načrt in uspeh delo-
vanja. b) Izobraževalna: glasbena
(pevske zbori, godba), knjižnice, čital-
nice in druga izobraževalna društva.
c) Dobrodelna društva: (požarne brambe,
podporna društva). d) Druga društva.
Pošiljatve je naslavljati na enega izmed
podpisancev.

Za odsek:

Mihajlo Rostohar, Beljak, Glavni trg
št. 3.

Slavko Slamnik, Malošče pri Beljaku.

Izobraževalno društvo v
Dobrlivesi je dobilo svoje zavetje v
„Narodnem domu“. Posojilnica v
Sinčivesi, lastnica „Narodnega doma“
je s tem storila sebi in Izobraževal-
nemu društvu veliko uslugo, kajti za
naprej bodeti ena drugo podpirali in
delali z združenimi močmi v probujo
naroda. Izobrazimo ljudstvo, da ga
tako iztržemo iz tujčevih rok ter ga
tudi gospodarski osvobodimo. Po tem
vzgladu naj bi se tudi drugod, kjerkoli
je to mogoče podpirala naša gospodar-
ska in prosvetna društva, tako bi naj-
hitrejše napredovali.

Umrl je v Bačah g. Ivan
Markovic, posestnik in miinar, po kratki
bolezni v dobi 35 let. Pokojnik je bil
dober družabnik in dober pevec ter
si je pridobil veliko zaslug za narodno
društveno življenje. Pogreb je bil ve-
ličasten. Lahka mu zemljica.

Trojčke je povila, in sicer
dva dečka in eno deklico, neka kme-
tica v Klieningu na Zg. Koroškem.
Zanimivo je, ker je imenovana v teku
13 let svojega zakona svojega moža
obdarovala že trikrat z dvojčki in
imela vsega skupaj že štirinajst otrok,
od katerih je pa že večina tudi po-
mrla.

Gospodarstvo.

Kmetijsko gospodarstvo za
kmetijske šole in praktične
gospodarje

spisal **Viljem Rohrman,** pristav
kranjske kmetijske šole na Grmu.

Druga na novo predelana izdaja.
Celje 1906. Založila „Zvezna trgovina“
v Celju. Cena 1 K 60 v.

V čem obstoji kmetijski kapital?
V zemljiški in hišni posesti, v živini,
v orodju, v poljskih pridelkih po eni
strani — po drugi strani pa v kmeto-
valca in njegove rodbine telesni moči
in v njegovi razumnosti in strokovni
izobraženosti. Telesna moč, veselje do
dela, vstrajnost v delu in bistra raz-
sodnost, to je boljša in važnejša po-
lovica kmetijskega kapitala. Na to se
kaj rado pozablja, ali se pa tega sploh
ne jemlje v poštev. In vender je to
najvažnejše. Delo zasluži to ime šele
tedaj, ako roka oživotvarja misel in
načrt delavčev; samo tako delo vstvarja
v resnici nove vrednosti ter množi
narodno blagostanje in kulturo. Samo
delo, ki daje našim mislim obliko,
vzbuja v nas čuvstvo zadovoljstva in
blaženosti, ki nam jo daje zavest
vstvarjajoče sile, samo tako delo nas
povzdiguje, samo to je vredno svobod-
nega človeka, zavednega državljana;
vse drugo je pa hlapčevstvo in suženj-
stvo, ki nas mori in tlači in ponižuje
na stopinjo delavne domače živali.

Te in enake misli so me obhajale
listajočega to drobno, čedno tiskano
in lepo vezano knjižico. Ta drobna
knjižica je prava zakladnica dobrih,
srečnih misli o ureditvi gospodarstva.
Daje ti na vsaki strani spodbudo, kako
imaš delati, da bode tvoje delo zaleglo
in obrodilo tebi in rodbini več sadu
in več zadovoljnosti, ker bodeš videl,
kako tvoj duh, tvoja misel vodi tvojo
roko ter dviga zaklade iz dosedaj ne-
rodovitnih, zanemarjenih tal. Uči te
misliti in delati ter tako množiti svoje
gnotno in duševno bogastvo. Tako
knjižico zamore napisati le človek, ki
sam ceni pravo delo, ki je ljubi in
želi, da bi je vsi tako ljubili kakor on.
Vložil je vanjo dober del svoje duše
in svojihkušenj, zato najde vsakdo
v njej tudi nekaj zase, naj bode že
preprost kmet, veleposestnik, učitelj
ali katerikoli inteligent, živeč na deželi.
Vsem bodi torej priporočena, kateri v
resnici žele našemu ljudstvu odpreti
oči, da spozna pravo pot do napredka.
V tej knjižici ni fantastičnih načrtov
ne abstraktnih teorij, zato pa tem več
praktičnih, treznih nasvetov o lahko
izvedljivih reformah v našem kmetiskem
gospodarstvu.

Da ne govorim kar tako na plano
le da bi hvalil, navajam par odlomkov
iz knjige, kjer se mi sama odpre:
Povečanje in zboljšanje po-
sestva.

Z ležečim premoženjem je dobro
gospodariti, da se nam ohrani in če
mogoče tudi pomnoži.

Ležeče premoženje povečamo lahko
z nakupom tujih zemljišč kakor tudi
s tem, da zemljišča in stavbe zbolj-
šujemo.

1. Nakup zemljišč.

Ako ima gospodar toliko posestva,
da je z njim dovolj dela in da potre-
buje ob košnji in žetvi še tuje po-
moči, potem ravna napačno, če kupuje
za visoko ceno nova zemljišča. To rav-
nanje je toliko bolj napačno, če je
sedanje posestvo v slabem stanju in
potrebno zboljšanja; kajti za zbolj-
šanje posestva izdan denar daje na-
vadno več obresti, kakor oni, kate-
rega smo izdali za dokup nove zemlje.

Kdor skuša povečati letne pri-
delke s tem, da nakupi več zemlje, ta
si nakupi tudi več dela, več zemljiškega
davka in več občinskih doklad; vrhu
tega porabi tudi več semena. Kdor pa
skuša doseči večjo letino z dobrim
gnojenjem, z globokejšim obdelovanjem
njiv, z osuševanjem itd., ta si ne na-
laga novih davkov in doklad; stroški
obdelovanja ostanejo pa tudi pri
starem.

V tej zadevi naredi gospodarji
večkrat napake. Radokupen gospodar
bi hotel vsak hipec kaj dokupiti, če
tudi je cena neprimerno visoka. Gno-
jišče z gnojnično jamo pa se boji na-
praviti mcneč, da ga stane preveč.
Tega pa ne pomisli, da je strošek za
dobro gnojnišče ravno tako kapital,
kakor za nakupljeno zemljišče, le s
tem razločkom, da mu daje prvi za
popravo gnojnišča po 50% in več
obrestij, drugi pa le 2% ali k večjemu
3%.

Ravno tako ali še bolj splačajo se
vsakoršna zboljšavanja zemljišč, če so
le dobro preudarjena in primerno iz-
vršena.

Osuševanje zemljišč.

V moči ležeče njive so malo vredne.
Kljub delu, gnoju in dobremu semenu
dajejo nam ozimna žita le male pri-
delke. Večidel nam gredo sadeži po
zlu ali pa obrode le na pol. V mokrih
letih trpe škodo celo jara žita in druge
rastline. Če pa osušimo take njive,
dobimo od takih zemljišč bogate žetve.

Močvirne senožeti dajejo tudi malo
in slabega sena. Časih rastejo na
močvirnih senožetih celo škodljive rast-
line, po katerih živali bolehajo. Če
osušimo take travnike, spremenimo jih v
rodovitne travnike, ki nam dajejo
obilno sladkega sena.

Osuševanje se prav dobro izplača
in je najvpešnejše sredstvo za zbolj-
šanje ležečega premoženja.

Osuševanja zemljišč naj bi se
gospodarji poprijeli skupno, saj trpe
zaradi preobilne moče navadno cele
lege.

Namakanje travnikov.

Namakanje senožeti nam dajejo
veliko bogatejše košnje, vendar se za
to melioracijo naši gospodarji še vse
premalo zmenijo. Po naših potokih in
rekah se iztekajo v morje tolike mno-
žine gnojilnih snovij, da so na milijone
kron vredne. Najlažje izkoristimo vodo
za namakanje senožetij. Kjer je tedaj
mogoče naj se skuša napeljati vodo
iz bližnjega potoka na travnik. Če je
lega ugodna, stane naprava potrebnih
jarkov le malo stroškov.

Namakanja travnikov poprijeli naj
bi se gospodarji v ugodnih legah z
združenimi močmi. Tako skupno na-
makanje je ceneje in vpešnejše.

Ti vzgledi govore pač sami zase.
Knjižica je razdeljena na šest poglavij:

1. Gospodarsko premoženje;
2. kmetijsko delo;
3. kmetijske cenitve;
5. gospodarski proračuni;
6. kmetijsko knjigovodstvo.

Pod temi šestimi poglavji je zbrano
toliko dobrih misli in svetov, da bi si
v resnici želeli, da se knjižica čim bolj
mogoče razširi med ljudstvom. Vsak
kmet naj bi jo čital in če ne zna sam
čitati, naj si jo da zopet in zopet pre-
čitati, dokler si ne bode vso njeno vse-
bino zapomnil in vse njene nanke na
svojem gospodarstvu uresničil. Tak
uspeh želimo v interesu slovenskega
naroda tej drobni knjižici.

Svetovne vesti.

Parnik se je potopil. Dne 30.
septembra se je potopil parnik „Char-
terhouse“ na potu v Hongkong. Ka-
pitan in šestdeset potnikov se je po-
topilo.

Samomor milijonarja. V New-
Yorku se je ustrelil v nekem hotelu
znan milijonar Adams, ki je svojih 10
milijonov dolarjev zašpekuliral.

Nesreča. Dva bolgarska di-
jaka in ena bolgarska dijakinja so
prišli na Dunaju v neko trgovino ku-
povat obleko. Pri poskušnji obleke se
je po nesreči sprožil revolver in je
krogla zadela dijakinjo pod koleno in
jo težko ranila.

— **Napovedan štrajk.** 10 tisoč premogarjev v Južnem Walesu na Angleškem je napovedalo štrajk za 31. oktobra, ako v tej dobi ne pristopi k njih 1000 neorganizovanih delavcev k njih zvezi.

— **Nesreče v rudokopih.** V državi Virginia v Sev. Ameriki je v Pocoportas zasulo 60 rudokopov, ker se razvijajo strupeni gazi ni mogoče ponesečencem pomagati.

— **Splošni štrajk.** Zaupni shod westfalskih rudokopov je sklenil dne 15. novembra stopiti v splošni štrajk. Šteje se skupaj na 130.000 delavcev.

— **Zastrupljenje s plinom.** V Badenu pri Dunaju so našli zjutraj dva zakonska težko zastrupljena v stanovanju. Pod njiju stanovanjem je počila cev plinovoda in je plin prodiral skozi pod v spalnico ter tako speča zastrupil. Stanje pacientov je obupno.

— **Zvišanje poštних pristojbin.** Nekateri listi poročajo, da ni izključeno, da nastopi zvišanje poštних in telefoničnih pristojbin že 1. novembra.

— **Kartel izdelovalcev lepa v Avstriji in na Ogrskem** se snuje in bo v kratkem gotova stvar.

— **Senzacionalen dogodek na porotni razpravi.** V Inomostu se je v tem tednu vršila pred porotnim sodiščem kazenska razprava proti vdovi deželnega svetovalca Rutthoferja, ki je obdolžena, da je svojega moža zavrato umorila. Razprava se je imela končati v soboto. Po govoru državnega pravdnika se je oglasil za besedo branitelj dr. Ritter ter dokazal, da so trije porotniki že izven sodišča izjavljali nekaterim osebam, kako hočejo soditi, in da se morajo radi tega vsi sedanji porotniki odkloniti. Dotični porotniki so svoje dejanje priznali. — Branitelj je napadel tudi predsednika sodišča, češ, da s pritiskom deluje na porotnike ter je zagrozil, da se odstrani od razprave. Državni pravdnik je v svojem govoru priznal, da so porotniki res prelomili obljubo.

Sodišče je obsodilo branitelja radi razžaljevih besed proti predsedniku na globo 100 kron, potem pa odložilo razpravo, ker treba, da se više sodišče v Inomostu posvetuje, da-li je treba odkloniti sedanje porotnike.

— **Sv. pismo v 400 jezikih.** Na zadnjem sestanku britskih in drugih biblijskih društev se je konstatovalo, da je bilo lanskega leta razpečano 6 milijonov izvodov sv. pisma. — Tega leta je bilo sv. pismo prevedeno na 11 novih jezikov, tako, da je sedaj prevedeno ravno na 400 raznih jezikov.

— **Šest milijonov kron za protialkoholiste.** John Crowle v Londonu je zapustil šest milijonov kron društvu temperenclerjev (zmernih ljudi). Zapustnik želi, da bi se nastavili in od obresti tega volila plačevali trije popotni učitelji, ki bi potovali po celem kraljestvu in govorili proti pitju alkoholčnih pijač. Glavnemu govorniku naj bi se dala plača letnih 18 tisoč kron in drugim dvema po 12 tisoč vsakemu; 12 tisoč kron na leto naj se potrosi za to, da se zapreči točenje takih pijač v gledališčih in zabaviščih in 24 tisoč za predavanje v raznih učilnicah.

— **Turški sultan ima, kakor listi za trdno poročajo raka na ledvicah** ter bo vtegnil še jedva šest mesecev živeti.

Listnica uredništva.

G. D. K. P. Kar ste poslali ni slabo, toda za naš list pesmi niso. Za listek imamo vsaj za jedno leto gra liva pripravljene, kedar bi torej prišli na vsto? Obrnite se drugam. Hvala!

Loterijske številke.

Gradec, 8. oktobra 1906: 53, 83, 21, 14, 51.
Dunaj, " " " 49, 58, 25, 23, 69.

Zahvala. (533)

Žalujoca rodbina Čokt-jeva izreka prisrčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, za sinu oz. bratu

Gustavu

kand. jur.

izkazano zadnje čast in za krasne vence. Posebno se zahvaljuje sl. akad. tehn. dr. „Tabor“, čigar polnoštevilni pevski zbor je zapel svojemu podpredsedniku ganljive nagrobnice; prečisti duhovščini, zlasti preč. g. župniku Fr. Višnarju za njegovo požrtvovalnost v bolezni; mariborskemu profesor-skemu zboru in njegovemu zastopniku preč. g. prof. dr. A. Medvedu; c. g. iur. A. Kramerju za slovo, katerega je govoril ob grobu nepozabnega, slavnemu učiteljstvu in domačinom. V Kostrivnici, 6. oktobra 1906.

Martin Čokl, nadučitelj.

Ne polagajte Vašega otročka nikamor drugam, kakor v voziček na angleških peresih, kajti ta je zibka, postelj in voziček. — Dobe se pri P. Kostič-u v Celju.

Učenec

14—16 let star poštenih starišev se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe sprejema 3—3

FRAN MLAKAR v IDRIJI.

Zvezna

se priporoča velečastiti duhovščini, slavnemu učiteljstvu, pisateljem in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejske oblike. — Ker je bogato založena z najmodernejsimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini in v kratkem času okusno in ceno. — V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. — Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, vizitke, cenike, etikete, bolete, brošurice, časopise, knjige, cirkularje, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, hranilne in zadržne knjižice, poročna naznanila, molitvenike, mrtvaška naznanila, ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari. Zvezna knjigovoznica se priporoča velečastiti duhovščini, slavnemu učiteljstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam ter cenj. p. n. občinstvu, pisateljem za vezavo vsakovrstnih knjig v priznane trpežne cenah. Vzorci na razpolago. — Vezava različnih liturgičnih knjig, kakor „Missale Romanum“ itd. — Istotako se vežejo zapiski za posojilnice, hranilnice, občinske, župnijske, šolske in druge urade najtrpežneje v usnje in gradl ter se lahko odpirajo; izdeljuje tudi fascikle za dolžna pisma, pristopne liste, menice itd. Posebno se priporoča slavnim bralnim društvom, čitalnicam, šolskim in drugim knjižnicam za vezavo knjižničnih knjig, katera se solidno in trpežno izvršujejo; pri večjih naročilih naenkrat primeren popust. — Vezava priorostih kakor tudi finejših molitvenikov. — Sprejema vsakovrstna galantejska dela, priprosta kakor tudi najfinejša. Ker je opremljena z najraznovrstnejšimi in najmodernejsimi stroji, okraski in drugim orodjem, izvršuje vsa dela kar najhitreje in solidno po zmernih cenah. — Vse pošiljave in naročila je naslavljati le: Zvezna knjigovoznica v Celju.

tiskarna

v Celju

Dokazano je, da je

TOMAŽEVA ŽLINDRA

iz Tomasovih tovarn z. z o. p. Berlin W.

najboljše in obenem najcenejše umetno gnojilo, ki obsega fosforovo kislino, boudisi za travnike,

Zvezdna znamka.

polja, hmeljišča kakor tudi za vinograde. Čas za jesensko gnojenje je tu.

(530) S cenami kakor tudi poučnimi spisi točno posluži 6—2

Trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

Preprodaja umetnih gnojil za Spodnje Štajersko in Kranjsko.

Trgovskega pomočnika

za trgovino mešanega blaga, dobrega prodajalca iz boljše hiše z dobrimi učencami in z dobrim spričevali in sprejme 3—3

FRANC PERGER, trgovec, Dobova pri Brežicah.

Službo išče spreten slovensko-nemški

stenograf in strojepisec

Naslov pri upravnistvu „DOMOVINE“.

Posojila, daje Otto Kleusch, Berlin, Schönhauser Allee 128. (Rückp.) — Troški se odbijejo od posojila — Nikakih predplačil. (535) 1

Trgovski pomočnik

dober prodajalec, se sprejme takoj v večjo manufakturno trgovino. Ponudbe pod „F. F. 73“ na upravništvo Domovine.

Trgovina s papirjem, pisalnimi risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. 5

kancelijski, konceptni, pismeni dokumentni, ministrski in barvani papir.

Umetalni ogenj lampijoni Koriandoli (Confetti) Serpenti Papirnati krožniki Papirnati servijete

svinčniki kamenčki peresa tablice peresniki gobice radirke črtilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali več kolonama, v papir, platno, gradl in usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

šolske svete, učiteljstvo, župnijske okrajne zastope, užitniške zastopnilnice, posojilnice, odvetnike in privatnike.

Lastna zaloga zvezkov in risav

Papirnate vreče

pečatniki, nete, (Signifiken) za urad privatnike izvršujejo se v najkrajšem

Dopisnice

umetne, pisarske inštrumente od najprej do najfinejše izpeljan.

Albumi

za slike, dopisnice in vse v vseh velikostih

Ceniki

za tiskovine in pisarske potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene

Priznano dobro blago. • Solidna in točna